

یادداشت
ابوالفضل ظهروهوند | عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس

دیپلماسی سه وجهی ایران

دستگاه دیپلماسی ایران در حال حاضر تحرکاتی سه‌وجهی را پیش می‌برد یک وجه معطوف به چین است که در سفر روز چهارشنبه و پنجشنبه وزیر امور خارجه و رئیس دستگاه قضا نمایان است. وجه دیگر، دعوت اروپایی‌ها برای ادامه مذاکره و در نهایت وجه سوم معطوف است به آنچه که در مسقط پیگیری می‌شود. سفر عراقی به چین که باید خیلی زودتر از این انجام می‌شد، در تکمیل سفر به مسکو بود. باید توجه داشت که ایران، روسیه و چین به دلایل مختلف می‌توانند و باید به عنوان سه ستون امنیتی در حفظ ژئوپلیتیک منطقه و جهان وسوق دادن این وضعیت بلا تکلیفی (دوران گذار) در جهان فعلی به وضعیت چند جانبه‌گرایی عمل کنند. در واقع آنها باید تمام تلاش‌شان را کنند تا ترامپ به عنوان قهرمان باقی مانده در صحنه ایالات متحده نتواند یکجانبه‌گرایی آمریکا را احیا کند. البته در این مورد ترامپ تنها نیست بلکه ساختار داخلی آمریکا است و چه دموکرات‌ها و چه جمهوری‌خواهان امروز تلاش‌شان این است که از این آشفتگی و به هم ریختگی اوضاع جهانی برای بازگشت به عصر یکجانبه‌گرایی به رهبری آمریکا دفاع کنند و به همین دلیل حتی جان کری که زمانی منتقد ترامپ بوده در مقاله‌ای به ترامپ توصیه می‌کند فشارها را بر ایران بیشتر کند. یعنی به رغم اختلافات داخلی جریانات آمریکا هر دوی آنها درصدد جلوگیری از فروپاشی یکجانبه‌گرایی هستند. در چنین صحنه‌ای سفر آقای عراقی به مسکو و بعد به چین نشان می‌دهد که دستگاه دیپلماسی ما در واقع به درستی در حال طی مسیر ضرورت‌ها و الزامات منطقه‌ای و جهانی حرکت می‌کند. ایران هم با چین توافقنامه ۲۵ ساله و هم با روسیه توافق ۲۰ ساله دارد. روس‌ها در چند روز گذشته این موافقت‌نامه را در هر دو مجلس‌شان تایید کردند و رئیس‌جمهور روسیه هم که آن را امضا کرد.

متأسفانه در اینجا هنوز دولت چهارهم چنین کاری نکرده است و شاید برخی در دولت باشند که فکر می‌کنند این غرب است که باید در ایران سرمایه‌گذاری و مشکل ناترازی انرژی را حل کند. این در حالی است که در رویکردی ملی به این داستان باید این‌طور بیندیشیم هر کشوری که بتواند با کمترین هزینه و بیشترین آورده در حوزه رشد تولید و ارتقای اقتصادی داخلی به ماکمک کند، باید مورد استقبال قرار گیرد. باید توجه داشت از آنجا که ایران در حساس‌ترین منطقه ژئوپلیتیک منطقه جهان قرار دارد، همکاری‌های راهبردی‌اش با روسیه و چین می‌تواند آن را در تراز یک بازیگر، آن هم نه منطقه‌ای که جهانی قرار دهد. نکته جالب در مورد هم‌زمانی سفر رئیس دستگاه دیپلماسی با رئیس قوه قضاییه به چین بود. حضور این دونفر از مقامات کشورمان در این کشور گویای عزم جدی ایران برای تداوم همکاری‌ها با چین در همه سطوح است. باید به یاد داشت چینی‌ها با نوع رفتاری که از دوره آقای روحانی از ایران دیدند مأیوس شدند. در دولت چهاردهم

هم انتظار می‌رفت سفر به چین در اولویت باشد و با فاصله کمی بعد از روسیه انجام می‌شد.

برای خواندن ادامه یادداشت کپوآرکد را اسکن کنید.

یادداشت
حجت‌الاسلام احمدزاده فرد | عضو هیأت علمی دانشگاه

آینده روشن ملت ایران

در شرایط کنونی که شاید پیش‌بینی و تحلیل اوضاع کنونی برای خیلی از تحلیلگران جهانی و داخلی، کمی جای تأمل دارد و دست‌به‌عصا سخن گفته و تحلیل می‌کنند، باید به نکاتی چند که بسیار ساده و قابل فهم برای عموم مردم و نیز خواص و نخبان است، توجه نمود. در شرایطی که دشمن با همه امکانات و عِدّه و عُتدّه خود به میدان آمده، پیروز میدان در هر صورت ملت ایران و بهبه مقاومت است؛ چرا که فشار دشمن و تهدید او به اوج خود رسیده (فواره چون بلند شود، سرنگون شود)؛ با تهدید خود را عملی می‌سازد، یا این‌که حیثیت او بر باد است و با ایستادگی جبهه مقاومت و تشکیل امت واحد، بادبادکنکی او خالی و تکبر استکباری او ریخته خواهد شد. ملت ایران به لطف الهی و باتوجهات خاص حضرت ولی‌عصر(عج) و در سایه رهبری داهیانه و حکیمانه رهبر فرزانه و حکیم در اوج عزت است و دشمن نمی‌تواند او را وادار به عقب‌نشینی کند زیرا او به عهد خود وفادار نیست و با زبان زور و تهدید وارد عرصه شده غافل از این‌که ما ملت امام حسینیم و امت اسلام شعاری از سرور شهیدان دریافت نموده (هیئات منازلّه) که نتیجه شیرین این مقاومت، عزت و اقتدار (احدی الحسینیین) یعنی یکی از دو نیکی نصبی نه‌تنها ملت ایران بلکه امت اسلامی می‌شود.

برای خواندن ادامه یادداشت کپوآرکد را اسکن کنید.

ادامه از صفحه اول

«جام جم» از سومین دور مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا در مسقط گزارش می‌دهد

فضای مذاکرات جدی و رضایت بخش

کرد: «مذاکرات خیلی جدی‌تر از گذشته بود

و به تدریج وارد بحث‌های جزئی‌تر، فنی‌تر و تکنیکی‌تر شد. چندین بار نظرات را به صورت مکتوب رد و بدل کردیم. فضای مذاکره، کاملا کاری و جدی بود.»

او با بیان این‌که هنوز در موضوعات کلان و جزئیات اختلافاتی وجود دارد، گفت: «تا جلسه بعدی در پایتخت‌ها بررسی صورت خواهد گرفت که چگونه می‌توان اختلافات را کم کرد.»

عراقچی همچنین درباره روند مذاکرات افزود: «این‌که هر دو طرف با جدیت وارد مذاکرات شدند، کاملا مشهود بود و فضایی ایجاد شده که امیدواری محتاطانه‌ای برای پیشرفت مذاکرات وجود دارد.»

امیدواری مشروط تهران

وزیر خارجه کشورمان درباره انتظارات از طرف مقابل تصریح کرد: «اراده به تنهایی ضامن موفقیت نیست. موفقیت زمانی حاصل می‌شود که نظرات و خواسته‌های هر دو طرف تأمین شده باشد و هرکدام به سطحی از رضایت برسند.»

عراقچی با اشاره به روند مذاکرات خاطرنشان کرد: «من از روند شکل‌گیری و سرعت مذاکرات راضی هستم. فکر می‌کنم روند خوبی دارد. فضای مذاکرات خوب است، جدیت و اراده وجود دارد اما آیا می‌شود به توافق رسید؟ من امیدوارم اما خیلی محتاطانه.»

مذاکرات در یک نگاه: از کلان به جزئیات

یکی از نکات مهم در این دور از مذاکرات، عبور

برش

ارزیابی آمریکایی‌ها از دور سوم مذاکرات

پایگاه خبری آمریکایی «آکسیوس» با اشاره به موافقت طرفین برای ادامه دادن گفت‌وگوهای ایران و آمریکا نوشت: «این واقعیت که طرفین برای دیدار مجدد توافق کردند، نشانه‌ای از پیشرفت بیشتر در مذاکرات است.»

این پایگاه خبری درباره دور سوم مذاکرات نوشت: «مذاکرات روز شنبه در مسقط اولین باری بود که طرفین به جزئیات فنی یک توافق هسته‌ای احتمالی، به ویژه

گفت‌وگوها از سطح کلیات به سطح جزئیات فنی و تخصصی بود. در همین راستا، کارشناسان حوزه اقتصادی در این نشست حضور فعالی داشتند. عراقچی در این باره گفت: «ما در این جلسه کارشناسان اقتصادی را برای اولین بار به همراه داشتیم و حضور آنها بسیار مفید بود. از جلسه آینده، حدس می‌زنم کارشناسان سازمان انرژی اتمی هم اضافه شوند.»

این روند نشان می‌دهد که در دور بعدی مذاکرات، احتمالا بحث‌های فنی‌تر در حوزه هسته‌ای نیز در دستور کار قرار خواهد گرفت و نیاز به حضور پرنگ‌تر کارشناسان انرژی هسته‌ای احساس می‌شود؛ امری که نشان از جدی‌تر شدن مذاکرات روزهای شنبه دارد و از

محدودیت‌هایی که ایالات متحده می‌خواهد بر برنامه هسته‌ای ایران اعمال کند و تحریم‌هایی که ایران می‌خواهد آمریکا لغو کند، پرداختند. آکسیوس در ادامه خبر داد: «ویتالکامپ پیش از سفر ترامپ به امارات متحده عربی در اواسط ماه مه، برای مذاکره با مقامات اماراتی از مسقط به ابوظبی سفر کرد.»

گفتنی است رویترز نیز به نقل از یک مقام ارشد در دولت ترامپ، سومین دور مذاکرات هسته‌ای با ایران را مثبت و سازنده خواند و افزود: دو طرف توافق کردند به زودی در یک کشور اروپایی دیدار کنند. این رسانه همچنین با تأکید بر پیشرفت‌ها در مذاکرات عنوان کرد: هنوز کارهای زیادی باقی مانده است.

یادداشت

امیرعلی ابوالفتح | کارشناس مسائل بین‌الملل

دیپلماسی کشور به مذاکرات هسته‌ای گره نخورده است

به روسیه در اوکراین، ضمن فرار از مسئولیت خود در برجام و عهدشکنی‌ای که در آن حوزه انجام داده‌اند، فعلا به نظر می‌رسد منتظر نتایج مذاکرات میان ایران و آمریکا نشسته‌اند که این نگاه اشتباهی است. از نظر ایران رابطه با اروپا جایگزین مذاکرات با آمریکا نیست. این‌که ممکن است گشایشی در روابط ایران و آمریکا ایجاد شود، به این معنا نیست که اروپا بتواند لزوما از این گشایش بهره‌برد. بنابراین اروپا باید قدر پنجره باز دیپلماسی را بداند.

۴- دلیل بخشی از ادبیات نوسانی و تناقض‌گویی‌هایی که همچنان از آمریکایی‌ها می‌شنویم، به استفاده آنها از تکنیک‌های مذاکراتی برمی‌گردد؛ یعنی طرف آمریکایی احساس می‌کند که با این نوسانات و چماق و هو چی کردن، می‌تواند از ایران امتیاز بیشتری بگیرد. البته بخشی از تناقضات به اختلافات بین داخلی در کابینه ترامپ هم برمی‌گردد؛ یعنی اختلافات بین گروهی که به طور مشخص یک گروه به سخت‌گرفتن بر ایران، غنی‌سازی صفر و ورود به جنگ در صورت لزوم تأکید دارند و در مقابل گروهی دیگری معتقدند برای این‌که توافق صورت گیرد، باید شرایط ایران را در نظر گرفت.

۵- بخشی از این‌که چرا روند مذاکرات هسته‌ای شتاب خوبی دارد و روی ریل خاصی همچنان پیش می‌رود (چنان‌که در مورد برجام دیدیم، در دو سه هفته آخری که منتج به نتیجه شد، سرعت مذاکرات خیلی شتاب گرفت) به این مسئله برمی‌گردد که طرفین قبلا در برجام یک مسیری را طی کرده‌اند و حالا زیربنا و بستری وجود دارد که خود همین باعث تسریع روند گفت‌وگوها می‌شود و احتمالا بخشی هم به این برمی‌گردد که نوسانات و تعارضات مواضع آمریکایی در رسانه‌ها نمود دارد اما در پشت میز مذاکره آنها منسجم‌تر و واقع‌گرایانه‌تر عمل می‌کنند. درواقع طرفین با الگو گرفتن از تجربه مذاکرات برجام به طور طبیعی دیگر نیازی به اتلاف وقت نمی‌بینند. البته اصل مهم این است که توافقی اصولی حاصل و منافع ملی ایران تأمین بشود و در این میان سرعت آن چندان اهمیتی ندارد.

اراده‌ها برای دستیابی به توافق حکایت می‌کند. درحالی‌که مقامات ایرانی فضای مذاکرات را مثبت و جدی توصیف کردند، رسانه‌های غربی همچون سی‌ان‌ان، پیش از آغاز دور سوم مذاکرات، فضای نشست را سخت‌تر و پرحالش‌تر ارزیابی کردند. سی‌ان‌ان در گزارشی مدعی شد که واشنگتن در این مرحله قصد داشته است شرایط سخت‌تری را بر تهران تحمیل کند، به‌ویژه درباره میزان مجاز غنی‌سازی اورانیوم. این رسانه آمریکایی به نقل از مقامات کاخ سفید، تأکید کرد که واشنگتن چشم‌اندازی برای «غنی‌سازی داخلی» ایران قائل نیست و می‌خواهد ایران سوخت هسته‌ای مورد نیاز خود را وارد کند. ادعایی که با مخالفت صریح مقامات ایرانی مواجه شده است. عباس عراقچی در واکنش به این مواضع غربی‌ها تصریح کرد: «برنامه غنی‌سازی ایران واقعی و جدی است و آماده‌ایم درباره نگرانی‌های احتمالی اعتمادسازی کنیم اما موضوع غنی‌سازی قابل مذاکره نیست.»

مقامات کشورمان باردیگر تأکید کرده‌اند که هیچ مذاکره‌ای خارج از موضوع هسته‌ای انجام نمی‌شود. عراقچی در این زمینه گفت: «موضوع ماقط هسته‌ای است و هیچ موضوع دیگری را مورد مذاکره قرار نمی‌دهیم. در سه دور گذشته این خط قرمز کاملاً رعایت شده است.»

جمهوری اسلامی ایران همچنین از آمریکا خواسته است از هرگونه زبان تهدیدآمیز یا طرح خواسته‌های فرابرجامی، از جمله مباحث دفاعی و موشکی، خودداری کند.